

Instruks for medicinhandling

Gældende for sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter i Biformen Søparken, CFH

<p>Formål</p>	<p>At sikre en ensartet og høj patientsikkerhed ved medicinhandling, jf. Sundhedsstyrelsens retningslinjer, Vejledning nr. 9079/2015; Vejledning om ordination og handling af lægemidler.</p> <p>Intentionen med instruksen er tydelighed i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar og kompetence, delegering • Risikosituationslægemidler • Risikomedicin - Cytostatika • Dispensering • Administration inklusiv PN-medicin • Bestilling, modtagelse og opbevaring • Journalføring • Ejendomsret/ returmedicin • Patientsikkerhed
<p>Målgruppe</p>	<p>Personale i Center Familie og Handicap, som varetager medicindispensering og/eller medicinadministration.</p>
<p>Ansvar og kompetencer</p>	<p>Læge</p> <p>Ordinerer medicin, dokumenterer indikationen for ordinationen samt sikre samtykke fra patienten ift. opstart af behandlingen i de tilfælde, hvor lægen ikke har været i kontakt med patienten.</p> <p>Delegerer handlingen af medicinen til autoriserede sundhedspersoner eller andre (medhjælpen).</p> <p>Sikrer at ordinationen er tydelig, så handlingen kan udføres korrekt af medhjælpen.</p> <p>Fører tilsyn, i relevant omfang, med medhjælpenes handling af medicinen.</p> <p>Ved mundtlig ordination sikrer sig at medhjælpen har forstået ordinationen samt indikationerne for ordinationen.</p> <hr/> <p>Leder</p> <p>Det er lederens ansvar, at der er udarbejdet instrukser for medicinhandling, herunder instruks for videredelegering og opgaveoverdragelse samt kompetencebeskrivelser.</p> <p>Lederen er ansvarlig for, gennem arbejdstilrettelæggelsen, at medicinhandlingen kan foregå på forsvarlig vis.</p> <p>Lederen er ansvarlig for at sikre at medarbejderne (medhjælperne), har de kompetencer, der skal til for at varetage medicinhandling gennem introduktion, undervisning og relevant uddannelse/efteruddannelse.</p> <p>Lederen er forpligtiget til at føre ledelsestilsyn med videredelegeret medicinadministration og overholdelse af instrukserne på området.</p> <hr/> <p>Gældende for alle medarbejdere</p> <p>Enhver der ikke oplever sig kompetent til at varetage en opgave vedrørende medicinhandling, er forpligtiget til at sige fra og bede om hjælp/undervisning.</p> <p>Hvis personen ikke følger den givne instruks/procedure, vil pågældende selv have ansvaret for opgavens udførelse.</p> <hr/> <p>Sygeplejerske</p>

Ansvar og kompetencer

Varetager medicin håndtering (Opdatering af FMK, bestilling, modtagelse, opbevaring, dispensering samt administration) i ustabile og akutte/komplekse forløb.

Har pligt til at sikre samtykke til behandlingen i de tilfælde, hvor kontakten til lægen går via kommunens medarbejdere.

Har pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med medicin håndtering og i vurderingen af kompleksiteten af opgaven/patienten.

Har kompetence til at administrere alle former for indgiftsmåder.

Har ret til at videredelegere/overdrage medicin håndtering til SSA og medicinadministration til SSH, når medicin håndteringen/-administrationen er stabil, selvom patienten er kompleks/ustabil.

Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside [Forside | vin.rebild.dk](https://www.vin.rebild.dk)

- Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven
- Ansvarsfordeling ved oprettelse og varetagelse af helbredstilstande og indsatser

Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.

Er forpligtiget til at dokumentere medicindispensering og administration af medicin med egne initialer i Nexus.

Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.

Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.

Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: <https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/>

Social- og sundhedsassistent -fortsætter på næste side

Varetager medicin håndtering (Opdatering af FMK, dispensering, bestilling, modtagelse, opbevaring, dispensering samt administration) i stabile overdragede forløb.

Har pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med medicin håndtering og vurderingen i forhold til ændring i patientens tilstand.

Har pligt til at kontakte sygeplejen, når medicin håndteringen eller tilstanden ikke længere er stabil.

Har pligt til at sikre samtykke til behandlingen i de tilfælde, hvor kontakten til lægen går via kommunens medarbejdere.

Har ret til at videredelegere medicinadministration indenfor eget kompetenceområde til SSH udover de rammedelegerede opgaver.

Har kompetence til at administrere de fleste former for indgiftsmåder, hvis patienten er stabil eller overdraget til SSA.

Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside [Forside | vin.rebild.dk](https://www.vin.rebild.dk)

- Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven

Dokumenter jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.

Er forpligtiget til at dokumentere medicindispensering og -administration af medicin med egne initialer i Nexus.

Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.

Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.

Ansvar og kompetencer	<p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
	<p>Social- og sundhedshjælper</p> <p>Varetager udelukkende medicinadministration (hjælp til indtagelse), som en videredelegeret opgave eller som en individuel videredelegeret opgave.</p> <p>Har pligt til at frasige sig opgaven, hvis vedkommende ikke har de rette kompetencer til opgaven eller hvis patientens tilstand forværres.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.</p> <p>Er forpligtiget til at dokumentere administration af medicin med egne initialer i Nexus.</p> <p>Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.</p> <p>Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
	<p>Pædagog</p> <p>Varetager udelukkende medicinadministration (hjælp til indtagelse), som en videredelegeret opgave eller som en individuel videredelegeret opgave.</p> <p>Har pligt til at frasige sig opgaven, hvis vedkommende ikke har de rette kompetencer til opgaven eller hvis patientens tilstand forværres.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.</p> <p>Er forpligtiget til at dokumentere administration af medicin med egne initialer i Nexus.</p> <p>Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.</p> <p>Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
<p>Ufaglært medarbejder – fortsætter på næste side</p> <p>Varetager udelukkende medicinadministration (hjælp til indtagelse), som en videredelegeret opgave eller som en individuel videredelegeret opgave.</p> <p>Har pligt til at frasige sig opgaven, hvis vedkommende ikke har de rette kompetencer til opgaven eller hvis patientens tilstand forværres.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.</p> <p>Er forpligtiget til at dokumentere administration af medicin med egne initialer i Nexus.</p> <p>Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.</p>	

Ansvar og kompetencer	<p>Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
	<p>Sygeplejestuderende</p> <p>Sygeplejestuderende må varetage medicinadministration (Hjælp til indtagelse) af medicin i tbl. form.</p> <p>Er forpligtiget til at frasige sig opgaven, hvis vedkommende ikke har den nødvendige viden eller hvis patientens tilstand forværres.</p> <p>Administration af andre former for medicin samt dispensering af medicin er under vejledning fra sygeplejerske.</p> <p>Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.</p> <p>Er forpligtiget til at dokumentere administration af medicin med egne initialer i Nexus.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.</p> <p>Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
	<p>Social- og sundhedsassistent elev</p> <p>Varetager, efter uddannelsesmålet er nået på avanceret niveau (3. praktik), medicin håndtering på samme niveau som uddannede SSA, som en personlig videredelegeret opgave.</p> <p>Må ikke videredelegere opgaver, da det udelukkende er autoriserede sundhedspersoner, der må dette.</p> <p>Inden uddannelsesniveaue er nået på avanceret niveau, kan SSA elever varetage medicinadministration (hjælp til indtagelse), som en videredelegeret opgave og i enkelte tilfælde som en individuel videredelegeret opgave udover videredelegeringen.</p> <p>Er forpligtiget til at frasige sig opgaven, hvis vedkommende ikke har den nødvendige viden eller hvis patientens tilstand forværres.</p> <p>Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.</p> <p>Er forpligtiget til at dokumentere medicindispensering og -administration med egne initialer i Nexus.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Når noget fraviger det forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.</p> <p>Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicindispenseringen eller -administrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
	<p>Social- og sundhedshjælper elev – fortsætter på næste side</p> <p>Varetager medicinadministration som en videredelegeret opgave og i enkelte tilfælde, som en individuel videredelegeret opgave, udover videredelegeringen.</p> <p>Er forpligtiget til at frasige sig opgaven, hvis vedkommende ikke har den nødvendige viden eller</p>

<p>Ansvar og kompetencer</p>	<p>patientens tilstand forværres.</p> <p>Dokumenterer jf. gældende reglerne for journalføring og patientsikkerhed.</p> <p>Er forpligtiget til at dokumentere medicindispensering og -administration med egne initialer i Nexus.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Når noget fraviger det, forventede eller planlagte, dokumenteres dette i en observation i Nexus.</p> <p>Hvis der opdages fejl i forbindelse med medicinadministrationen, indberettes hændelser vedr. ”medicin ikke givet” på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl i medicinen skal indberettes til Styrelsen for Patientsikkerhed på: https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/</p>
<p>Telefonisk ordination</p>	<p>I Rebild Kommune er det besluttet, at det udelukkende er autoriserede sundhedspersoner, der må modtage en telefonisk ordination.</p> <p>Ved en telefonisk ordination skal både lægen og den autoriserede sundhedsperson sikre sig, at denne har forstået det præcise indhold i ordinationen.</p> <p>Borgerens fulde navn og cpr-nr. skal anvendes i dialogen.</p> <p>Ved afgivelse af telefoniske ordinationer skal den person, der modtager og udfører den mundtlige ordination, gentage ordinationen (lægemiddel, dosis, administrationsvej og hyppighed).</p> <p>Medhjælpen må aldrig ændre en ordination.</p> <p>Baggrunden for kontakten til lægen samt hvorfor der er behov for oprettelsen af lokal-ordinationen dokumenteres i en observation.</p> <p>Lægens ordination samt indikationen for ordinationen oprettes i FMK.</p> <p>Ved rammedelegation må sygeplejersken ændre jf. nedenstående instruks:</p> <p>I Rebild Kommune har Lægerne rammedelegeret enkelte præparater, som sygeplejerskerne selvstændigt må ordinere og dispensere: se sundhedsfaglige instrukser på Forside vin.rebild.dk</p>
<p>Risikosituationslægemidler – fortsætter på næste side</p>	<p>Blandt risikolægemidlerne er der 7 lægemidler eller lægemiddelgrupper, der skiller sig ud.</p> <p>De står for en stor del af de utilsigtede hændelser, der opstår på grund af medicinfejl, og som medfører alvorlige konsekvenser for patienterne.</p> <p>Bedre håndtering af de syv lægemidler eller lægemiddelgrupper indebærer altså et meget stort potentiale for at forbedre patientsikkerheden.</p> <p>Ovenstående gælder følgende 7 lægemidler/lægemiddelgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antidiabetika (<i>Insulin og perorale antidiabetika</i>) • Antikoagulation AK (<i>Warfarin, Hepariner, nye orale AK-lægemidler (NOAK)</i>) • Lavdosis Methotrexat (<i>anvendes i behandling af gigt og psoriasis</i>) • Koncentreret Kalium (<i>Kaliumklorid, Kaliumphosphat</i>) • Opioider (<i>Fx. Morfin, Codein, Fentanyl, Metadon, Oxycodon</i>) • Gentamicin (<i>Antibiotika, bruges ved fx blodforgiftning</i>) • Digoxin (<i>Mod forstyrrelser i hjerterytmen</i>) <p>Se endvidere ”Instruks for medicin håndtering af xxx”, som er tilgængelig på hjemmesiden for hvert enkelt af de 7 risikosituationslægemidler.</p>

	<p>De syv risikosituationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beregning af dosis • Ændringer i behandlingen • Kompleks dosering, fx ugentlig dosis frem for daglig dosis, dosis som reguleres ud frablodprøvesvar eller lægemidler med initial- og vedligeholdelsesdosis. • Behandling af risikopatienter, fx børn eller patienter med nedsat lever-eller nyrefunktion • Lægemidler, hvor virkningsdosis er tæt på forgiftningsdosis • Før, under og efter en operation • Infusions-/injektionsvæske; specielt ved hurtig indgift, ved behov for ændring i indløbshastighed, og når der indgives flere lægemidler samtidig. <p>Lægemidler med kompleks dosering er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lægemidler med atypiske doseringer, som f.eks. lavdosis Methotrexat, der skal tages ugentligt, eller smertelindrende plastre, som skal skiftes hver 3. dag. • Lægemidler, hvor doseringen er blodprøve-afhængig, fx Warfarin, hvor dosis bestemmes efter måling af blodets evne til at størkne. • Lægemidler, der kræver optrapning eller nedtrapning i doseringen, fx Digoxin, som har en begyndelsesdosis og vedligeholdelsesdosis. <p>Når der er behov for at tage forbehold i plejen og behandlingen pga. medicinsk behandling, er det sygeplejersken, der er ansvarlig for at informere plejepersonalet om eventuelle forholdsregler, herunder værnemidler.</p>
<p>Risikosituations- lægemidler – fortsat</p>	<p>Dette skal fremgå af handlingsanvisningen.</p> <p>Ved behandling med cytostatika, skal det ligeledes dokumenteres i FMK i bemærkningsfeltet ud for det aktuelle præparat, at det er cytostatika.</p> <p>Se også pjecen: ”Korrekt håndtering af medicin”, udgivet af Styrelsen for Patientsikkerhed nov. 2019:https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/haandtering-af-medicin/~/_media/0E30EDB960FA47DBA41FDA577A0AB979.ashx</p>
<p>Dispenserings- æsker</p>	<p>Når medicindispenseringen varetages af en medarbejder i Rebild Kommunes personale, skal patienten sørge for at have dispenseringsæsker til minimum 2 uger.</p> <p>Patienterne opfordres til at have til 4 uger, men dette er ikke et krav.</p> <p>Medarbejderen kan være behjælpelig med at bestille dispenseringsæskerne på apoteket.</p> <p>Dispenseringsæskerne skal vaskes af min. hver 12. uge ifm. egenkontrol på medicin eller når de er synligt snavsede.</p> <p>Det skal dokumenteres i handlingsanvisningen, hvem der varetager afvaskningen af æskerne.</p> <p>I forbindelse med helligdage, hvor der dispenseres til 4 uger, kan dispenseringsæsker til 2 uger udlånes af Rebild Kommune.</p> <p>Endags-dosetter må kun anvendes, hvis der er brug for et supplement til dispenseringsæskerne, fx når en patient er i midlertidig behandling med en kur, som gives på andre tidspunkter end den vanlige medicin.</p>
<p>Egenkontrol på medicindispen- sering</p>	<p>I Rebild Kommune laves egenkontrol på medicindispensering hver 12. uge.</p> <p>Tidspunktet fremgår af opgave til opfølgning på indsatsen.</p> <p>Skemaet til anvendelse ved egenkontrollen findes i Nexus: ”Overblik” -> ”Medicinoverblik” -> ”Medicinskemaer” -> ”Medicin egenkontrol”.</p>

Manuel
dispensering af
medicin

Sygeplejersker og social og sundhedsassistenter (autoriserede sundhedspersoner) dispenserer medicin i dispenseringsæsker og er ansvarlige for korrekt dispensering jf. lægeordinationen.

Social og sundhedsassistentelever må, når de er på avanceret niveau, selvstændigt dispensere medicin, men da de ikke er autoriserede, har de ikke personlig adgang til FMK, hvorfor dokumentationen skal foregå sammen med vejleder.

Som hovedregel foretages medicindispensering i æsker hver 14. dag i patientens hjem eller i sygeplejeklinikken.

Patientens navn og CPR.nr. skal fremgå tydeligt på hver æske samt på æskernes omslag. Ligeledes skal det fremgå tydeligt i hvilken rækkefølge æskerne administreres, -æskernes omslag markeres med henholdsvis uge 1 og uge 2.

Patientens tilstand observeres i forhold til den ordinerede medicin og der tales omvirkning og bivirkning med patienten.

Sundhedspersonale der dispenserer lægemidler, er forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed samt at undgå at hudkontakt med lægemidlet.

Inden dispenseringen skal FMK ajourføres, da dispenseringen udføres efter ordinationerne i FMK.

Der dispenseres ud fra medicinskemaet i FMK. Der skal være opmærksomhed på, at FMK er dato styret, så skema og doseringsperiode skal stemme overens.

I FMK ses dato for ordination/seponering og dispenseringsform, ordinerende læges navn samt behandlingsindikation.

Inden der dispenseres, skal holdbarhedsdato, præparatnavn og styrke samt label med patientens navn på medicinæskerne tjekkes.

Efter dispensering skal holdbarhedsdato, præparatnavn og styrke samt label med patientens navn på medicinæskerne tjekkes igen.

Når al medicin er dispenseret, afstemmes antallet af tabletter i dispenseringsæskens 5 rum med antallet af ordinerede tabletter i FMK.

<p>Dosisdispenseret medicin</p>	<p>Når patienten er i en stabil behandling, kan lægen ordinere dosisdispensering via apoteket.</p> <p>Dosisdispenseret medicin kræver samtykke fra patienten, da der er en egenbetaling på opgaven.</p> <p>Sker der ændringer i behandlingen, giver lægen apoteket besked og vurderer, om patienten stadig er i stabil behandling.</p> <p>Ved modtagelse af en ny rulle dosisdispenseret medicin, skal sundhedsfagligt personale afstemme det første døgn's dispenserede medicin med ordinationerne i FMK.</p> <p>Får patienten særlig medicin, som f.eks. Marevan, dispenseres det af den autoriserede sundhedsperson i doseringsæsker, og det noteres på kassen med den dosisdispenserede medicin, at der også er medicin i æsker. Dette vil også fremgå af FMK.</p> <p>Ved seponering af et eller flere præparater i dosisdispenseret medicin, kasseres al medicinen og der bestilles ny dosisdispensering samt medicin til manuel dispensering, indtil den nye dosisdispenserede medicin er klar.</p> <p>Administrationen af den dosisdispenserede medicin forgår på samme måde som manuelt dispenseret medicin.</p> <p>Plejepersonale tjekker, at det er den rigtige patient, at antallet af tabletter i dosisposen stemmer overens med medicinlisten i FMK, at det er den rigtige dato, ugedag og det rigtige tidspunkt på dagen. Herefter åbnes posen og tabletterne gives.</p> <p>Da der er CPR nr. på dosisposerne, skal poserne kasseres på en måde, hvor de personfølsomme oplysninger destrueres.</p> <p>Kravene til registrering og journalføring for medicin der er dosisdispenseret, er de samme som ved manuelt dispenseret medicin.</p> <p>På apoteket udleveres der pjecer til borgere om dosisdispensering.</p>
<p>Medicin der ikke kan dispenseres i æsker eller som dosisdispenseret medicin</p>	<p>For eksempel flydende medicin, cremer, stikpiller, injektioner, plastre eller inhalations-medicin, som alle administreres af sundhedsfagligt personale.</p> <p>Opgaven kan, som en personlig videredelegering, delegeres til SSH.</p> <p>Det er den autoriserede sundhedsperson, der bestemmer rammen for delegeringen.</p>

PN-medicin	<p>Pn medicin ordineres af en læge og gives ved akut behov.</p> <p>Ved stabile patienter varetages administrationen af PN-medicin af sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter.</p> <p>Ved komplekse patienter varetager sygeplejen administrationen af PN-medicinen, medmindre opgaven er videregodelegeret til Social- og sundhedsassistenterne.</p> <p>I disse tilfælde skal social- og sundhedsassistenten kontakte sygeplejen for sparring inden udlevering af PN-medicin.</p> <p>Som udgangspunkt skal PN-medicin være dispenseret på forhånd, og følgende skal fremgå af mappen, som dosisæskerne er i:</p> <ul style="list-style-type: none">• Patientens navn• Patientens personnummer• Præparatnavn• Styrke• Ordineret dosis• Udløbsdato• Dispenseringsdato <p>Når PN-medicinen er dispenseret, må social- og sundhedshjælpere og/eller pædagoger udlevere medicinen efter forudgående sparring med sundhedsfagligt personale.</p> <p>Hvis pædagogen har modtaget en personligvideregodelegering på den enkelte PN-præparat, må pædagogen udlevere medicinen uden forudgående sparring med en sundhedsfaglig medarbejder.</p> <p>Efter udlevering af PN-medicin skal den, der har udleveret medicinen, dokumentere udleveringen i Nexus samt efterfølgende dokumentere virkningen af den udleverede medicin i Nexus.</p> <p>Er det ikke muligt, for den der har udleveret medicinen at følge op på medicinen, skal pågældende sikre sig, at der bliver fulgt op på virkningen ved næste besøg hos patienten.</p>
------------	---

<p>Naturlægemidler – Godkendt af Lægemiddelstyrelsen</p>	<p>Når en patient ønsker hjælp til indtagelse af naturlægemidler, skal den autoriserede sundhedsperson, i samarbejde med patienten, orientere lægen om brugen heraf af hensyn til evt. interaktioner med den øvrige behandling.</p> <p>Hvis lægen skønner, at brugen ikke er skadelig, dispenserer den autoriserede sundhedsperson medicinen og plejepersonalet administrerer det sammen med den øvrige medicin.</p> <p>Hvis lægen skønner, at præparatet ikke må gives, må den autoriserede sundhedsperson ikke dispensere præparatet og plejepersonalet må ikke udlevere det til patienten.</p> <p>I Rebild kommune har Lægerne rammedelegeret enkelte præparater, som sygeplejerskerne selvstændigt må ordinere og dispensere, se instruksen ”Rammedelegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed – laksantia, vitamintilskud, slimløsende hostemiddel og paracetamol” på: Forside vin.rebild.dk</p>
<p>Medicin-administration</p>	<p>Medicinadministration er hjælp til indtagelse af medicinen.</p> <p>Social- og sundhedshjælpere/pædagoger kan, som en videredelegeret opgave, være patienten behjælpelig med at indtagemedicinen fra doseringsæsken eller dosisposen samt ift. indtagelse af laksantia.</p> <p>For at kunne varetage denne opgave skal de være oplært til opgaven og have fået gennemgået, forstået og underskrevet medicinadministrationsinstruksen.</p> <p>Miksturer, suppositorier, inhalationer og øjendrypning med et medicinsk præparat, kan varetages som en personlig videredelegeret opgave.</p> <p>PN-medicin, der er dispenseret i æsker, tydeligt mærket med patientens navn og CPR. nr., samt præparat navn og styrke, udløbsdato og at det er til PN administration, må udleveres af SSH, når denne har kontaktet en autoriseret sundhedsperson mhp. sparring, inden medicinen gives.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instruks på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven <p>Medicinadministration ved borgere, hvor Rebild Kommunes sundhedsfaglige medarbejdere <u>ikke</u> er involveret i manuel – eller dosisdispensering:</p> <p>Hos borgere hvor borgeren eller dennes pårørende selv dispenserer medicinen, må plejepersonalet ikke være behjælpeligt med indtagelsen.</p> <p>De må være behjælpelige med at række patienten medicinæsken, men ikke være involveret i selve indtagelsen.</p> <p>Tilknytning til FMK ophæves i de tilfælde, hvor patienten eller andre fx familien varetager alt vedrørendedispensering af al patientens medicin.</p>

Bestilling, modtagelse og opbevaring af medicin – fortsætter på næste side

Det er den autoriserede sundhedsperson, der bestiller manglende medicin efter dispensering. Der skal bestilles, så der er nok til den næste dispensering. Der efterdispenseres ikke, derfor er dette vigtigt.

Håndkøbsmedicin, fx barriere creme og zinksalve, kan bestilles af plejepersonalet som medhjælp for borgeren

Hvis patienten ikke er i stand til at hente den ordinerede medicin på apoteket, leverer apoteket medicinen hjemme hos patienten mod betaling.

Ved patienter med særlige behov, kan medicinen leveres på et nærliggende ældrecenter. Medicin leveres på alle hverdage.

På ældrecentrene leveres medicin i en aflåst kasse og det er en autoriseret sundhedsperson, som tjekker, at den leverede medicin stemmer overens med det bestilte medicin og efterfølgende omdeler medicinen til patienterne.

Ved modtagelse af medicin fra apoteket, skal dette afstemmes med den bestilte medicin jf. FMK og følgende kontrolleres:

- Patientens navn – og om muligt også personnummer
- Navnet på medicinen
- Medicinens form, fx tabletter, brusetabletter, depottabletter, mixtur, plaster, creme, øjendråber, suppositorier eller vagitorier
- Medicinens styrke, fx hvor mange mg. der er i hver tablet
- Hvor meget medicin patienten skal have af gangen (enkeltdosis) og pr.døgn (Døgndosis) fx 1 tbl. 3 gange daglig
- Enkeltdosis og maksimal døgndosis for PN-medicin – dvs. den medicin patienten får efter behov, fx 1 tbl. Højest 3 gange daglig

Akut medicin afhentes på apoteket af pårørende.

Er dette ikke muligt, kan det hentes af en taxa på patientens regning.

Se desuden ”Procedure for udbringning af akut medicin udenfor apotekets åbningstid” i Sundhedsfaglige instrukser på Rebild Kommunes hjemmeside: <https://nexus.rebild.dk/>

Hvis patienten er konfus eller dement og derfor kan komme til at tage af medicinen udover den dispenserede medicin, kan det være nødvendigt at opbevare medicinen i en aflåst boks i hjemmet.

På ældrecentrene er det ledelsens ansvar, at medicinen opbevares forsvarligt for uvedkommende. Derfor kan det være nødvendigt, at medicinen opbevares i en aflåst boks i boligen.

På ældrecentrene er det ikke tilladt at opbevare fælles medicin f.eks. håndkøbsmedicin.

- Eneste undtagelse er injektionsvæske adrenalin som bruges i behandlingen af et akut allergisk chok. Dette skal medbringes ved alle injektioner.

Opbevaring og bortskaffelse af medicin	<p>Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende, både i patientens hjem, på sygeplejeklinikker og ældrecentre.</p> <p>Medicinen skal opbevares adskilt fra andre patienters medicin, dette gælder også evt. samlevers medicin.</p> <p>Medicin som ikke er i brug, skal opbevares adskilt fra medicin, der er i brug, fx i en plasticpose i patientens medicinbeholdning.</p> <p>Medicin, som er blevet for gammelt eller ikke længere skal bruges, skal bortskaffes med borgerens samtykke.</p> <p>Sundhedspersonalet vil altid tilbyde at aflevere Morfica på apoteket, hvis patienten ikke længere har det ordineret eller hvis det er blevet for gammelt.</p> <p>Medicinske plastre og inhalationsdevices skal bortskaffes på samme måde som al anden medicin.</p> <p>Medicinen skal opbevares ved den rigtige temperatur, fx skal noget medicin opbevares i køleskab.</p> <p>Der må ikke findes medicin til fælles brug for patienterne, hverken lægeordineret medicin eller håndkøbsmedicin. Adrenalin som nødberedskab er dog en undtagelse.</p> <p>Retsmedicin fra én patient, må ikke anvendes til andre patienter.</p>
Opbevaring af injektionsmedicin – fortsætter på næste side	<p>Ampuller er én gangs beholdere som skal kasseres, efter man har optrukket det medicin, som skal gives her og nu.</p> <p>Hætteglas indeholdende konserveret medicin og kan holde sig i 28 dage uden at være på køl. HUSK altid at skrive anbrudsdato og klokkeslæt på glasset</p> <p>Hætteglas indeholdende enten ikke-konserveret medicin eller saltvand kan holde sig ét døgn efter anbrud i køleskab.</p> <p>HUSK altid at skrive anbrudsdato og klokkeslæt på glasset</p> <p>Adrenalin skal være til rådighed ved injektionsbehandling, medmindre lægen ikke har fundet det nødvendigt. I disse tilfælde dokumenteres lægens beslutning i Nexus med henvisning til den MedCom, hvor lægen har dokumenteret dette.</p> <p>Der er ikke krav om, at der skal være adrenalin til rådighed ved insulin behandling.</p> <p>Adrenalin som nødberedskab må anvendes som medicin til fælles brug for patienterne.</p>
Journalføring	<p>Lægens ordination tilgår de autoriserede sundhedspersoner i FMK (Fælles Medicin Kort). De autoriserede sundhedspersoner opdaterer og ajourfører FMK lokalt, så det kan anvendes ved dispenseringen og medicinadministration.</p> <p>PN-medicin dokumenteres i FMK af den person der har givet det. Denne person er også ansvarlig for, at virkning evalueres.</p> <p>Observationer af symptomer der kan kobles til virkning og bivirkninger af den ordinerede medicin, dokumenteres i en observation og ved opdatering af Symptomer/kendetegn i Helbredstilstanden, når det vurderes, at det er borgers aktuelle tilstand.</p> <p>Ved start på ny medicinsk behandling oprettes en tilstand, indsats, indsatsmål og handlingsanvisning med beskrivelse af de mest kendte bivirkninger under Symptomer/ kendetegn i Helbredstilstanden. Observationer om virkning og bivirkninger dokumenteres i en observation og ved opdatering af Helbredstilstanden, når det vurderes at være borgers aktuelle symptomer/kendetegn.</p>

Ejendomsret/ret urmedicin	<p>Medicinen tilhører den enkelte patient. Når patienten dør, tilhører medicinen boet.</p> <p>Der opfordres til at medicinrester, især morfica og andre afhængighedsskabende præparater, afleveres til apoteket, da de ikke må anvendes af andre.</p> <p>Det er de pårørende, der har opgaven, men den autoriserede sundhedsperson kan tilbyde at aflevere medicinen på apoteket til destruktion.</p> <p>I tilfælde af, at der ikke er pårørende, har det sundhedsfaglige personale pligt til at bortskaffe rest-medicinen.</p> <p>I de tilfælde hvor det er sundhedsfagligt personale, der bortskaffer medicinen, skal dette dokumenteres i Nexus.</p>
Patient- sikkerhed – fortsætter på næste side	<p>Af hensyn til patientens sikkerhed er det vigtigt, at der er tydelige instrukser for de forskellige faggruppers ansvar og kompetence i forhold til medicin håndtering.</p> <p>Udgangspunktet er, at det er autoriserede sundhedspersoner, Social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker, der modtager lægens ordinationer og dispenserer medicinen.</p> <p>Disse faggrupper har, gennem deres grunduddannelse, modtaget undervisning i farmakologi og har derfor pligt til at forholde sig kritisk til ordinationen.</p> <p>De skal kontrollere, at den ordinerede dosis er indenfor normalområdet.</p> <p>Det er udelukkende en læge der kan ordinere, seponere og ændre dosis/præparat.</p> <p>Medicinadministrationen, det at være patienten behjælpelig med at tage medicinen, kan være en videredelegeret sundhedslovsopgave som SSH/pædagog kan varetage.</p> <p>Det er den person, der administrerer medicinen, som er ansvarlig for at overholde instruksen for medicinadministration. Det betyder, at alle elementer af instruksen gennemgås, hver gang medicinen gives.</p> <p>Alle afvigelser i forhold til medicin håndtering dokumenteres i Nexus.</p> <p>Er der tale om fejl, i form af ”medicin ikke givet”, skal dette dokumenteres på Samlerapporteringsskemaet i egen enhed.</p> <p>Alle andre fejl skal rapporteres som en UTH (en utilsigtet hændelse) i Styrelsen for Patientsikkerheds Database, på https://stps.dk/da/laering/utisigtede-haendelser/ med henblik på læring.</p> <p>Utilsigtede hændelser kan f.eks. omhandle medicindispenserings fejl eller fejl i optrukket og indgivet injektionsmedicin.</p> <p>Ud over at dokumentere og rapportere, er det vigtigt at handle på fejlen ved at kontakte en autoriseret sundhedsperson, som kan vurdere, om der skal tages kontakt til lægen.</p> <p>Se i øvrigt nedenstående instruks på Rebild Kommunes hjemmeside Forside vin.rebild.dk</p> <p>- Samlet delegation, opgaveoverdragelse og faglige kompetence beskrivelser til indsatser efter sundhedsloven</p>
Lovgrundlag	<p>Sundhedsstyrelsens vejledning om ordination og håndtering af lægemidler jf. VEJnr. 9079 af 12/02/2015.</p> <p>Styrelsen for Patientsikkerheds vejledning om korrekt håndtering af medicin, på: https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/haandtering-af-medicin/~/_media/0E30EDB960FA47DBA41FDA577A0AB979.ashx</p> <p>Pjecen ”Korrekt håndtering af medicin”, udgivet af Styrelsen for Patientsikkerhed nov. 2019.</p>